

Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun asiakasmaksut 1.7.2021 alkaen

1. Yleistä

Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun (kotihoito) maksuista säädetään 1.7.2021 alkaen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetussa laissa aikaisemman asetuksen sijaan. Kotihoidon maksu määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen, asiakkaan tarpeen mukaisten, palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyn ja perheen koon mukaan vastaavalla tavalla kuin kotihoidon maksut aiemminkin. Kotihoidon asiakasmaksu perustuu bruttotuloihin.

Jatkossa lainsäädännön mahdollistamat enimmäismaksut palvelusta määräytyvät nykyistä tarkemmin tuntien mukaan. Lakiin on sisällytetty taulukko, jonka mukaisia enimmäismaksuprosentteja kunta ei saa ylittää maksua määrätessään

Asukasvalinnan määräytymisperusteissa käytetään RAI-toimintakykyarviontia.

2. Tulojen toteaminen

Tulotiedot pyydetään ensisijaisesti asiakkaalta tai hänen asiainhoitajaltaan. Tiedot voidaan pyytää myös muilta viranomaisilta, yhteisöiltä tai yksiköiltä, esimerkiksi Verohallinnon Tulorekisterin kautta. Valtion ja kunnan viranomainen sekä muu julkisoikeudellinen yhteisö, Kansaneläkelaitos, Eläketurvakeskus, eläkesäätiö ja muu eläkelaitos, vakuutuslaitos, työnantaja ja työttömyyskassa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottaja ovat velvollisia kunnallisen viranomaisen pyynnöstä antamaan maksutta ja salassapitosäännösten estämättä hallussaan olevat asiakkaan taloudellista asemaa koskevat ja asiakasmaksun suuruuden määrittämistä varten välttämättömät tiedot ja selvitykset, jos maksun määräävä kunta tai kuntayhtymä ei ole saanut asiakkaalta tai hänen lailliselta edustajaltaan riittäviä ja luotettavia tietoja maksun määrittämistä varten. Jos maksu määrätään puolisoiden yhteenlaskettujen tulojen perusteella, sovelletaan käytäntöä myös asiakkaan puolison taloudellista asemaa koskeviin tietoihin ja selvityksiin.

Jos maksun määräytymisen perusteena olevat tulot muuttuvat, tulee asiakkaan tai hänen asiainhoitajansa ilmoittaa muuttuneet tulotiedot asiakasmaksusta päättävälle viranomaiselle. Jos maksua koskeva päätös on perustunut asiakkaan tai hänen edustajansa antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään yhden vuoden ajalta.

3. Asiakasmaksun määräytyminen jatkuvassa ja säännöllisessä kotiin annettavassa palvelussa

Jatkuvan ja säännöllisen kotiin annettavan palvelun (kotihoito) maksu määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen, asiakkaan tarpeen mukaisten palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyyn ja perheen koon mukaan. Lakiin on sisällytetty taulukko, jonka enimmäismaksuprosentteja kunta ei saa ylittää maksua määrätessään. Lisäksi kunta saa periä kohtuullisen maksun kotihoitoon liittyvistä asiakassuunnitelmaan sisällytetyistä ateria-, vaatehuolto-, peseytymis-, siivous- ja turvapalveluista, osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävästä palveluista sekä muista vastaavista palveluista. Asumisestaan asiakas maksaa itse, eikä näitä kustannuksia vähennetä maksua määrättäessä lukuun ottamatta mahdollista asiakasmaksun alentamista ja perimättä jättämistä koskevaa asiakkaan kokonaistilanteen tarkastelua.

3.1. Kotihoidon maksua määrättäessä huomioitavat tulot

Maksua määrättäessä kuukausituloina huomioidaan asiakkaan ja hänen puolisonsa jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut veronalaiset ansio – ja pääomatulot (bruttotulot) ja verosta vapaat tulot tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä. Metsätulo huomioidaan laskennallisena. Tulona ei oteta huomioon verovapaita sosiaalietuuksia lukuun ottamatta elatustukea ja eläkettä saavan hoitotukea. Veteraanilisää ei oteta huomioon. Jatkuvat ja vuosittain toistuvat apurahat otetaan huomioon siltä osin kuin ne säädetään veronalaisiksi tuloiksi. Jos tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kuukauden keskimääräinen kuukausitulo.

3.2. Tuloista tehtävät vähennykset kotihoidon maksua määrättäessä

Asiakkaan ja mahdollisesti hänen puolisonsa tuloista tulee tehdä seuraavat vähennykset ennen kotihoidon maksun määräämistä:

- elatusapu sekä tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut kustannukset
- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta annetussa laissa tarkoitettu pesänjakajan tai tuomioistuimen määräämä hyvitys, joka on suoritettava rahana
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä pidätetty etuus, joka on suoritettava rahana (ns. syytinki)
- edunvalvojan palkkion perusmaksu holhoustoimesta annetun lain (442/1999) 44 §:ssa säädetyn suuruisena
- edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään edunvalvojan palkkion perusmaksun suuruisena

Kotihoidon maksuprosentit

Palvelutunnit kuukaudessa	Maksuprosentti perheen koon mukaan					
	1	2	3	4	5	6 henkilöä tai enemmän
4 tuntia tai vähemmän	8,00	7,00	6,00	6,00	6,00	6,00
5	10,00	8,75	7,50	7,50	7,50	7,50
6	12,00	10,50	9,00	9,00	9,00	9,00
7	14,00	12,25	10,50	10,50	10,50	10,50
8	16,00	14,00	12,00	12,00	12,00	12,00
9	17,00	14,75	12,50	12,50	12,50	12,00
10	18,00	15,50	13,00	13,00	13,00	12,00
11	19,00	16,25	13,50	13,50	13,50	12,00
12	20,00	17,00	14,00	14,00	14,00	12,00
13	21,00	17,75	14,50	14,50	14,00	12,00
14	22,00	18,50	15,00	15,00	14,00	12,00
15	23,00	19,25	15,50	15,50	14,00	12,00
16	24,00	20,00	16,00	16,00	14,00	12,00
17	24,50	20,50	16,50	16,00	14,00	12,00
18	25,00	21,00	17,00	16,00	14,00	12,00
19	25,50	21,50	17,50	16,00	14,00	12,00
20	26,00	22,00	18,00	16,00	14,00	12,00
21	26,50	22,50	18,50	16,00	14,00	12,00
22	27,00	23,00	19,00	16,00	14,00	12,00
23	27,50	23,50	19,00	16,00	14,00	12,00
24	28,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
25	28,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
26	29,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
27	29,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
28	30,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
29	30,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
30	31,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
31	31,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
32	32,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
33	32,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
34	33,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
35	33,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
36	34,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
37	34,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
38 tai enemmän	35,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00

4. Asiaksmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen

Sosiaalihuollon palvelusta määrätty maksu tai terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyyn mukaan määrättyä maksua tulee alentaa tai jättää maksu kokonaan perimättä, jos maksun periminen vaarantaa asiakkaan tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista.

Asiaksmaksun alentaminen ja perimättä jättäminen ovat ensisijaisia suhteessa toimeentulotukeen. Huojentamisen ensisijaisuus ei estä toimeentulotuen myöntämistä asiakasmaksuun esimerkiksi tilanteessa, jossa maksun alentamista tai perimättä jättämistä koskeva asia on kesken.

Asiaksmaksun alentamista tai perimättä jättämistä koskeva arviointi on tehtävä asiakkaan ja perheen kokonaistilanteen arvioinnin pohjalta. Kunkin asiakkaan kohdalla on tehtävä tapauskohtainen ja yksilöllinen harkinta. Asiakkaan tai hänen edustajansa tulee hakea asiakasmaksun alentamista tai perimättä jättämistä Ylöjärven perusturvan lomakkeella.

Sosiaalityöntekijä tekee asiakkaan ja perheen kokonaistaloudellisen tilanteen arvioinnin. Asiaksmaksun alennuksesta tai perimättä jättämisestä päätöksen tekee perusturvan osastopäällikkö.

Asiaksmaksua ei alenneta tai jätetä perimättä, mikäli asiakkaalla on säästöjä 3000 euroa tai enemmän tai jos puolisoiden yhteenlaskettujen talletusten määrä on 6000 euroa tai enemmän.

Kunnan tulee antaa asiakkaalle tieto maksujen huojentamista koskevasta sääntelystä. Tieto on annettava asiakkaalle palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä